

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Kaleidoskop

Politiki in ministri potujejo. Antonescu, romunski zunanji minister pojde v Prago, Varšavo, London in tudi v Rim. Poljski zunanji minister Josip Beck se pojavlja v Parizu. Za njim Litvinov, Ruždi Aras, turški zunanji minister, je bil na Dunaju in ga ob vrnitvi pričakujejo tudi v Beogradu. Italijanski zunanji minister grof Ciano odpotuje po bližnjem v Berlin. Kadar potujemo, so ozadju zabaveželjnost ali resne stvari. Menda ni nikogar v Evropi, ki bi hotel trditi, da potujejo ti zunanji ministri semtertje iz zabaveželjnosti. Prav je imel tisti, ki je dejal, da so takšna-le potovanja kakor seizmograf za bližajoče se politične resnosti.

Te dni je izšla knjiga »Priprave in prve operacije abesinske vojne«, ki jo je izdal prvi poveljnik italijanskih čet v abesinski vojni maršal De Bono. De Bono je napisal te svoje spomine s pristankom g. Mussolinija, ki je knjigi napisal celo predgovor, kjer bereš med vrsticami, da ima maršal De Bono glavne zasluge za zavzetje Abesinije. Za vsem tem vidijo dobro poučeni ljudje krepko kopito. Kopito udarja v osebo — maršala Badoglio. Znano je, da se je Mussolini hotel znebiti sposobnega maršala, s katerim si nista nikdar bila dobra, ko naj bi Badoglio kot abesinski podkralj ostal daleč od Rima v Addis Abebi. Toda ni zmagal Mussolini, marveč oni, ki so sprejeli nakano. Maršal Badoglio se je kot zmagovalec vračal v Italijo. Sedaj pa mu je Mussolinijev eksponent in zaupnik maršal De Bono napravil prisrčen poklon: izšla je knjiga, v kateri stoji črna na belem, da je De Bono dejanski osvoboditelj Abesinije. Ali bo sedaj maršal Badoglio izdal tudi svoje spomine...? Zadeva je tem zanimivejša, ker prihajajo tudi druge, sila interesantne informacije o aretacijah delavstva ter intelektualcev, o združevanju vseh opozicijskih struj pod geslom borbe proti »dvesto vladajočim rodbinam« in končno o silnem naraščanju cen življenjskim potrebščinam, tako da so v Trstu te dni prodajali kruh po 2 liri in 60 centesimov, (8 in pol dinarjev), zaveje meso po 8 do 12 lir (25 do 37 Din), teletino po 14 do 18 lir (43 do 56 Din), olje najslabše vrste po 8 lir (25 Din) najcenejšo kavo pa po 24 lir (73 Din)...

Po Evropi in vsem svetu gre vprašanje: Zakaj? Zakaj devalvacija? Nizozemska in Švica in vse druge države, ki so sledile devalvacijskemu valu, izjavljajo: Kaj hočemo. Radi Francije in Anglije smo morali devalvirati. Zakaj? Saj je vendar Francija ona država, ki razpolaga z ogromnimi količinami zlata. Odgovor pa postaja jasen, če se ugotovi, da je bilo Blumovi vladi do tega, da pride do gotovine. Francoski vladi prinaša devalvacija 15 do 20 milijard frankov. Za ta ogromni znesek je zrasla vrednost nakopičenega zlata v kletih Francoske banke v Parizu. Notranji dolg Francije se približuje polovici državnega proračuna. Odplačevanje obresti je po devalvaciji olajšano. Obenem se olajšuje položaj vseh dolžnikov, katerih ima Francija precej. Cenejši frank pa naj privabi v zemljo večje število turistov in tujcev. Dobri računi, dobre kupčije...

Je pa še nešteto drugih zanimivih zadev. V Poljski drobijo in parcelirajo veleposestva v izmeri 125.000

Nemčija ojačuje vojaške posadke v Porenju

PARIZ, 15. oktobra. Belgijski poslanik je posetil francoskega zunanjega ministra Delbosa, da razpravlja z njim o situaciji, ki je nastala z govorom komunističnega voditelja Thorreza v Strassbourgu. V diplomatskih krogih se čuje, da je Nemčija v zvezi s to afero ojačila svoje vojaške posadke v Porenju.

BERLIN, 15. oktobra. »Deutsche Allgemeine Zeitung«, organ ministrstva zunanjih zadev, pravi, da je Thorrez v svojem govoru popačil izjave, ki jih je bil dal Hitler ob priliki otvoritve zimske pomoči, čes, da je za nemškega delavca zdravo, ako nekoliko gladuje. Nadalje je Thorrez trdil, da Nemčija hoče vojno, ker lahko samo na ta način popravi svoj položaj v svetu.

BERLIN, 15. oktobra. Ze več dni se vršijo pri Hitlerju razgovori, pri katerih sodelujejo nemški gospodarski in strokovni zastopniki. Nemški industriji zahtevajo devalvacijo marke, ker pretj sicer nemškemu izvozu pogibe. Od devalvacije odvisi obstoj nemške industrije. Industriji so izročili Hitlerju spomenico, v kateri pravijo, da mora slediti zlom nemškega gospodarstva, ako bi nemški izvoz padel pod sedanjo stopnjo. Gospodarski eksperti narodno socialistične stranke pa stojijo na stališču, da Nemčija lahko vzdrži brez devalvacije in da si bo pridobila silen ugled v svetu, če vzdrži brez devalvacije. Industriji pa naglašajo napram temu, da so izčrpane zaloge življenjskih potrebščin, in da ni dovolj sirovini, da bi lahko Nemčija trala naprej avtarkijski program. Sredi med obema strujama se nahaja dr. Schacht, ki se je razgovarjal v Baselu glede devalvacijskega vprašanja z guvernerjem Angleške banke Normanom Montagu, ki pa je stavil kot pogoj sprejetja Nemčije v stabilizacijski pakt, da se sklene novi locarnski dogovor, ki naj bi veljal tudi za vzhod in da se razen tega Nemčija vrne v Društvo narodov. Dr. Schacht je včeraj odpotoval v Berlin in ni nič znanega o rezultatih njegovega razgovora s Hitlerjem.

BERLIN, 15. oktobra. V diplomatskih krogih izjavljajo, da Nemčija ni zadovoljna s francoskim odgovorom na nemško protestno noto radi Thorrezovega govora v Strassbourgu. S francoske strani povdarjajo, da ne more vlada ničesar napraviti radi napadov na šefa kakšne tuje držve, dokler vlada v Franciji svoboda govora. Tudi še prijateljske države Stalin je stalen objekt karikatur v francoskem tisku pa ni radi tega nikjer nikakšnega razburjenja. V nemških nacionalističnih krogih obstoja namera, da se vzdolž zapadne meje priredi cela vrsta protestnih manifestacij proti Franciji. V drugih krogih pa mislijo, da bo nemško časopisje smelo prinašati propagando v svojem tisku proti Blumu kot Židu.

Beck naj približa Poljsko Franciji

PARIZ, 15. oktobra. Prihodu poljskega zunanjega ministra Josipa Becka v Pariz se pripisuje velika važnost. Očividno je, da gre tukaj za finanširanje poljskega oboroževanja in pa za ustvarjanje večjega prijateljstva med Francijo in Poljsko. Beck je očividno dobil nalog, da Poljsko zopet približa Franciji, ker se s svojimi tesnimi zvezami z Nemčijo Poljska vsebolj izpostavlja nevarnosti napada s strani sovjetske Rusije in njenih zaveznikov v vzhodnem delu Evrope.

V Bavarski mesto katehetov laični učitelji

BERLIN, 15. oktobra. Havas poroča: V Bavarski se bo v najkrajšem času razglasila naredba, v smislu katere se bodo pri verskem pouku v ljudskih šolah na Bavarskem zamenjali katehetje z laični-

PARIZ, 15. oktobra. »Figaro« poroča v zvezi s prihodom Litvinova v Pariz, da je namen tega potovanja, da izvrši Litvinov na Francijo pritisk, da pripozna posebno sovjetsko katalonsko republiko, ki se ustvarja, in da ne prizna vstajške vlade. Litvinov je tajno prispel v Pariz, kjer se je dva dni skrival. Vesti o nemilosti Litvinova v Moskvi, se smatrajo samo kot spreten maneuver, ki naj omogoči Litvinovu, da izziva v zapadni Evropi konflikte, ki gredo v korist sovjetske Rusije.

mi učitelji. Nemško politični krogi zanikajo, da bi takšni ukrepi bili v nasprotju s konkordatom, sklenjenim med nemško državo in Vatikanom.

Politična obzorce

RUŽDI ARAS V BEOGRADU.

Včeraj jutraj je prispel v Beograd vračajoč se iz Zeneve turški zunanji minister Ruždi Aras, ki je bil v avdienci

pri knezu namestniku Pavlu, nakar je imel daljše razgovore s predsednikom vlade dr. Stojadinovičem.

NOVA SENATORJA.

Za senatorja sta imenovana odvetnik v Čupriji Miloš Cukalac ter bivši narodni poslanec Fran Smodej.

oralov. Na sestavljenih seznamih veleposestniškega plemstva, ki bo radi prisilne parcelacije veleposestev prizadeto, blestijo vsa tista slavna imena poljskega plemenitstva od Radzivilov in Potockijev pa do Zalevskih in Razynskih. Nova agrarna politika sovjetske Rusije pa prinaša likvidacijo onih dr-

žavnih farm, ki so znale pod označbo Sovhozov, ki menda niso bile rentabilne. Na Daljnem vzhodu utrjuje Velika Britanija »levje mesto« Singapoor, kjer bo odslej več eskadril hidroplanov in torpednih bombarderjev. Japonska... V Sredozemlju se utrjuje Ciper. Italija... Eden najbogatejših mož v Veliki Brita-

KLUB SENATORJEV JNS.

Predsednik kluba senatorjev JNS Kosta Timotijević je sklical za soboto, dne 25. t. m. ob 10. uri sejo kluba senatorjev JNS, na kateri se bo obravnavala volitev novega senatnega predsedstva.

Danes četrtek humoristični sugestivni večer gospoda Svengalija v Veliki kavarni.

VOJA LAZIĆ SE VRAČA K JOCI JOVANOVIĆU.

Kakor znano je Voja Lazić, znani zemljoradniški prvak, kandidiral pri 6. majskih volitvah na Jevtičevi listi in se s tem ločil od zemljoradniškega voditelja Joce Jovanovića. Sedaj pa je Voja Lazić zopet šel nazaj k zemljoradnikom in je v nedeljo prvič nastopil na javnem shodu svoje skupine v Ubu pri Valjevu.

RAS NAŠIBU NA SMRTNI POSTELJI.

Znani abesinski vojskovodja Ras Našibu z južne abesinske fronte leži na smrtni postelji v nekem sanatoriju v Davosu. Ras Našibu je eden izmed onih vojskovodij, ki so ostali zvesti negušu in odšli z njim v inozemstvo ter je že dolgo časa bolehal na tuberkulozi. Njegovo stanje se je v poslednjih dneh tako poslabšalo, da je bil primoran iskati si pomoči v sanatoriju. Negušev zvesti vojskovodja leži v agoniji in je le malo upanja, da bi okreval.

UREDBA O SANACIJI VINOGRADNIŠTVA.

V kmetijskem ministrstvu v Beogradu sestavljajo razne uredbe in pravilnike. Med drugim se sestavlja tudi uredba o sanaciji vinogradništva. Namen uredbe je, da čimbolj pospešuje vinogradništvo v vinorodnih krajih in da obenem prepreči razširjenje vinogradništva v krajih, ki zanj niso primerni. V smislu nove naredbje se bo začelo postopno omejevanje vinogradov v ravninah.

OBČINSKE VOLITVE V VRBASKI BANOVINI.

Po službenih podatkih je pri nedeljskih občinskih volitvah v vrbaski banovini glasovalo 167.216 volilcev, dočim nj glasovalo 105.550 volilcev. Udeležba je torej bila 61,30%. Opozicija ima večino v srezih Prnjavor, Derventa, Dvor, Teslić in Sanski most.

OBČINSKE VOLITVE V DUNAVSKI BANOVINI.

Datum občinskih volitev v dunavski banovini še ni znan. Ve se le toliko, da bodo izvedene v drugih banovinah. Domneva se, da bodo občinske volitve v dunavski banovini razpisane za 20. decembra ali najpozneje do sredine januarja leta 1937.

ODLOŽENE VOLITVE.

Na poznejši čas so odložene volitve v občinah Breg, Gračana, Rogoznica in Slovenjvas v ptujskem srezu. V slednji vasi so volitve odložene že drugič.

ZADNJI DAN

za vlaganje kandidatnih list za občinske volitve, ki so razpisane za 25. t. m., je jutri v petek.

niji, znani aktivni cionist Lord Melchett, pa ima druge skrbi. Izdal je te dni v Londonu knjigo o reševanju židovskega vprašanja, ki je po njem edino rešljivo na osnovi posebne neodvisne židovske države, ki naj bi bila v Palestini in ki bi naj obsegala tudi Transjordanijo. In Arabci...?

Kulturni razgledi

MADAME BUTTERFLY v mariborskem gledališču

Kakor ob koncu prošle sezije, tako smo Mariborčani tudi tokrat z veseljem navdušenjem pozdravili gostovanje ljubljanske opere, ki nas bo po vsem videzu še večkrat obiskala.

Ljubljanci so nam v torek 13. oktobra prinesli tridejansko opero »Madame Butterfly«. Skladatelj Giacomo Puccini (1858—1924) je gotovo najznamenitejši talent italijanskega verizma, kojega predhodnik je bil Francoz Bizet. V tej zvezi naj omenimo še Verista Mascagnija (Cavalleria rusticana) in Leoncavalla (Glumaci). Puccini je posebno znan še radi tega, ker je kot prvak veristične struje razne njene glasbene trdote obrusil, poplemenitil, da je tovrstno glasbo uglasil. Je eleganten, fin, »v rokavicah«. Zelo je vplival nanj tudi Massenet. — Opera »Madame Butterfly« pri prvi uprizoritvi l. 1900 ni uspela, pač pa je prodrla v novi obdelavi štiri leta pozneje. Glasba je marsikje grajena na eksotičnih japonskih tonovih lestvicah in očituje v splošnem široko in mehko lirsko nastrojenje. Saj pa tudi po vsebini, po besedilu in po okoliščini, v katerem se godi, ne more biti drugačna. Dežela otokov, krizanteme, črešnje, vdana, požrtvovalna, za vsako žrtev pripravljena ljubezen japonske gejšje, usodna lahkomišelnost ameriškega mornariškega častnika, ki požene »metuljčka« v smrt. To je kratka vsebina.

Izvedba je bila vseskozi sijajna in prvovrstna. Zlata Gjungenac je izborna Madam Butterfly (Čo-čo-san). Njena naravna igra je psihološko do globine utemeljena, neprisiljena in doživljena. V vlogi, ki zahteva mnogo miline in pri srčne skromnosti, je podala lepo sliko igrivega, naivnega metuljčka, ki ga njegova prevelika zaupljivost potegne v propast. Kot pevka je Zlata Gjungenac znana Mariborčanom po svojih gostovanjih v našem gledališču in na koncertnih odrih. Njen sopran ima lirsko-dramatski značaj. Odlikuje jo visoka pevška kultura, sijajna tehnika in izredna umetniška nadarjenost, ki se izraža v njenem neverjetno dovršenem igralskem in pevskem podajanju, ubranem v prijetno in

skladno enoto. — Jože Gostič se v tej svoji vlogi menda dobro počuti. Poročnika Pinkertona je pel izborno. Tenor mu je že po naravi prijetno barvan, njegov talent in temeljita pevška šola pa tvorita v družbi z njegovimi naravnimi glasovnicami sredstvi izdelan in silno prikupen pevski lik. Glas mu zlasti v širše zasnovanih arijoznih delih lepo, polno in toplo zveni. — V. Janko je naš do bri, stari znanec, ki ga imamo vsi radi. Kot ameriški konzul Sharpless je nastopal dosledno umerjeno, fino, obenem pa s pravo srčno plemenitostjo. Kljub temu, da njegova pevška partija v tej operi ni ravno velika, je njegov bariton vendarle prišel do veljave. Človek ga kar rad poslušaj, saj poje tako prirodno in neprisiljeno, a vendar umetniško tako neporečno, da je kaj. — Altistka M. Kogeljeva je bila igralsko vedno na mestu, glasovno pa se je izkazala posebno v nižjih legah, ki ji donijo zelo polno in lepo. — Uslužnega, priliznjenegega klepetavega in zvitega mešetarja je nazorno igral in pel M. Simončič, ki je prav dober Goro. — N. Španova nam je znana kot dobra pevka, tokrat pa radi neznatne vloge (Kate Pinkerton) ni mogla priti do veljave. — V kratkem epizodnem prizoru je ugajal s svojim mefistovskim nastopom in izdatnim, dramatsko barvanim glasom A. Petrovič kot »metuljčkov« stric Bonzo. V isti sapi pa moramo s pohvalo omeniti tudi A. Kolacja kot princasnubača Yamadorija, M. Škarbarja kot

registraturnega uradnika, M. Škrjančevo kot Čo-čo-sanino mater, K. Strnišjevo kot sestrično, komisarja A. Sekulo, Z. Bekša kot Yakusida, končno pa še srčkanega sinčka nesrečne gejšje Butterfly. — Operni zbor je bil sestavljen iz ljubljanskih in naših gledaliških pevcev, ki so svojo vlogo v vsakem pogledu zadovoljivo rešili. Omenimo naj slikovito in lepo ubranec skupino Čo-čo-saninih prijateljic, igralsko in pevsko dobro podane sorodnike iz Nagasakija in sentimentalno sanjavno brenčeče petje za odrom. — Dirigent Niko Štritoj, ki je obenem režiser te opere, je vodil vso glasbeno celoto z zanesljivo, široko gesto in učinkovito prepričevalnostjo. Izborni orkester je pod njegovim vodstvom igral polno in skladno. Orkester je lepo igran; posamezna glasbila oziroma skupine glasbil se celoti disciplinirano podrejšjo in prihajajo do povdarjenega izraza le tam, kjer morajo izvesti kaj posebnega, kakšno vodilno ali naglašeno glasbeno misel. Zveza med orkestrom in pevci je vedno organska in neprekinjena. — Če omenimo še lepo odersko opremo in zelo okusne obleke, smo povedali vse, kar je z izvedbo v zvezi. Predstava je bila tako dostojna, vsestransko dobro pripravljena in na taki umetniški višini, da bi nam tudi na kakšnem večjem odru delala samo čast. Dobro in potrebno pa bi bilo, če nam dragi gostje ob priliki postrežejo s kakšno slovansko opero. —n—v—

Domači razgledi

Otvoritev nove šole v Topolšici

V prijazni vasi Topolšica, ki je zlasti v zadnjem desetletju zaslovela zaradi sanatorija za bolne na pljučih, bodo v nedeljo 18. t. m. slovesno blagoslovili in otvorili novo šolo, ki je stala nad pol milijona Din. Zanimivo je, da so v staro šolo, ki se je po letih izkazala zaradi pomanjkanja in vlažnosti prostorov nerabna, hodili otroci ravno petdeset let. Pred

tem časom pa, to je do l. 1886, pa v Topolšici sploh ni bilo šole in so do takrat hodili Topolščičani po učnost v 4 km oddaljeni Šoštanj. Leta 1927 je bila stara šola razširjena v dvorazrednico, a se je pouk ves ta čas vršil v edini vlažni učni sobi. Dosedanji šolski upravitelj g. Menhart Alojz, ki je prišel v kraj l. 1925, je takoj uvidel nujno potrebo zidave no-

ve šole. Njegovo stalno spodbujanje je našlo pri krajevnem šolskem odboru zgle dno razumevanje. Upraviteljevo mnenje, da stara šola ne odgovarja več svojem namenu, so vzeli uvidevni možje resno v pretres in so se pred osmimi leti odločili za zidavo novega šolskega poslopja. Naslednje leto 4. aprila so sklepali na seji o prodaji starega in nakupu novega zemljišča. Na dan 1. decembra l. 1929 je bilo kupljeno zemljišče od Marije in Ant. Stropnik. Ko se je leto nato vršil komisijski ogled, sta takoj zapela kramp in lopata. In tako je po idejnih osnutkih g. arhitekta Fekonje Frica iz Radgone ter pod gradbenikom g. Golobom Martinom iz Ljubnega, s pomočjo državne, banovinske in občinske podpore zrasla v kras in ponos kraju in dobrobiti nadebudni mladini lična nova šola. Vzpenja se na gričku ob nekako drugi tretjini ceste med Šoštanjem in sanatorijem. Prostor je svetle in zračne, v pritličju se nahajajo učilnice so na jugozahodni strani, tako da obračajo česti hrbet. Z obeh teras ob strani, ki odzametata zgradbi običajno lice nesimpatičnih šol »kasarn«, je krasen pogled: proti zahodu in severozahodu, razen na Mozirske gore na levi strani, na Sv. Križ pri Belih vodah in Lom ter znani Smrekovec v ozadju; bolj na desno se dviga cerkva sv. Jakoba, proti jugovzhodu pa se dolina širi proti Šoštanju. Razen treh učilnic ima šola tudi vse potrebne administracijske prostore, stanovanja za učiteljsvo in šol. upravitelja. Montirana je električna ter je instaliran vodovod.

Putnikove novice

Če upoštevamo, da se je gradilo v najtežjih časih, kar pa je imelo spet dobro stran v pocenitvi materiala in omiljenju nezaposlenosti domačega delavstva, bomo znali še bolj ceniti prizadevanje merodajnih činiteljev za dobro stvar.

Celjsko pismo

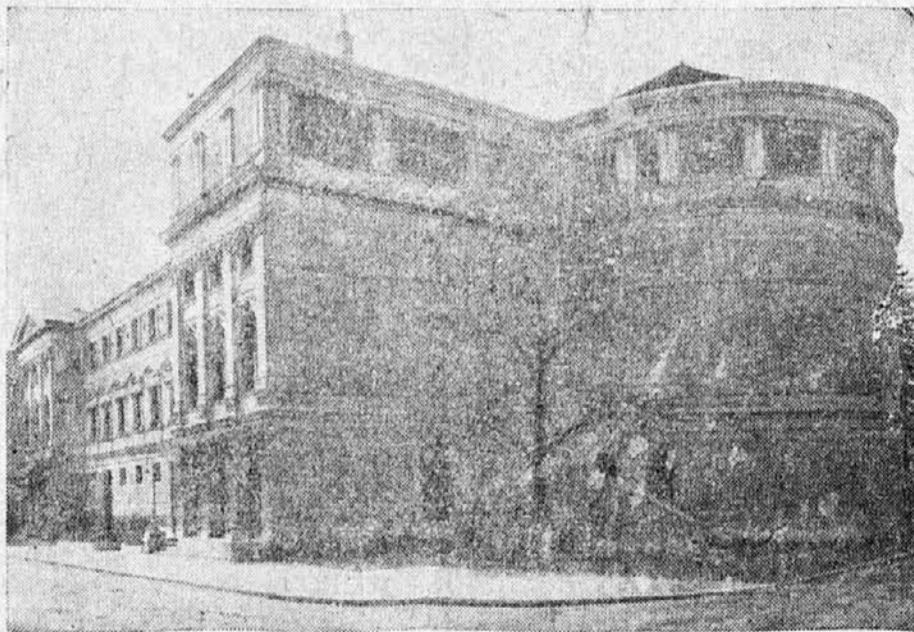
Celje bi brez Savinje ne bilo Celje, kajti mesto je kakor repik Savinjske doline. Radi tega pa deli mesto vso usodo te reke, se je veselil in tuguje ž njo. Od kar so pričele nastopati te neusmiljene povodnji, tudi trpi radi nje. Kar vse mesto plava, le tam okolica pri kolodvoru gleda iz vode. Bolj boječji in imenitni ljudje so se preselili kakor kuščarji na hrib sv. Jožefa, da motrijo povodenj z viška in brez strahu. Seveda, ko bo čez leta reka regulirana, ko bo tekla prav čednostno v svoji strugi, takrat seveda bodo prišli tudi imenitni prebivalci zopet v ravnino in za ta čas se že snujejo kolonije vil ob Savinji in Ljubljanski cesti. Toda ta zemljišča so že sedaj, ko so še vedno dvakrat na leto pod vodo, neznosno draga, gotovo pa še zrastejo v ceni, ko bo vodena nevarnost minila. Razume se, da so vsa ta zemljišča v trdnih, nemških rokah, da bodo tudi vile temu primerno ali drage ali pa memške. Morda celo oboje, kolikor je videti iz dosedanjih začetkov.

Zadnje slabo vreme pa ni Savinje nič kaj dvignilo, kajti sneg, zgodnji sneg, ki je povzročil zlasti v Slovenskih goricah toliko škode, je imel za Celje to dobro, da ni voda tako marasla, kajti sneg je zaostal v gornjih delih. Celu čudili so se Celjani, da tokrat ni bilo niti nevarnosti za povodenj. Pa če je odložena, izostala ne bo, dokler niso dela v Savinji dovršena.

Kakor pa imajo Celjani pred Savinjo strah, tako imajo od nje pa tudi mnogo koristi. Sami se morejo do volje kopati v najidealnejši rečni kopelji in tudi tujci se pridejo kopati. Pravijo, da je bila letos v tem pogledu naravnost idealna sezona, saj so bili vsi hoteli kar celo poletje zasedeni.

Ravno radi kopelji in pa tuiskega pro-

na spodnjem kraju Ce'ja, a skozi Celje meta so Celjani še prav posebno občutljivi radi Savinje. Če prinese že Voglajna seboj tam iz Gaberij in Zavodne nesnago, naj ji bo odpuščeno, saj se izliva že

mora teči bistra reka. Pa ti pride iznajdljivo oko in ugotovi, da se včasih celo vino kali, ugotovi zvedavost, da se včasih steka v reko nesnaga tam iz tovarnen nad Celjem... Pa kar je nahuje, nekdo napiše to pot glasen protest v časopisje...

Seveda, protest bi že naj bil, saj je treba takoj odpomoči, da se Savinja ne bo kalila, marveč tudi, še naprej bistra vabila domačine in tujce v svojo kopelji, a vendar njene slabosti se ne sme povedati in priznati, ker bi o tem mogli zvedeti tudi tujci in bi se ogibali savinjskih kopelji v Celju... Po mnenju nekaterih

bi bilo bolje zadevo započeti, nekoliko potrpeti tudi na nevarnost za zdravje, samo da materialne koristi niso ogrožene. Glasen protest proti objavi glede preteče nevarnosti se je pojavil in ljudje so se vprašali, kdo ima prav: ali oni, ki javno in glasno zahteva, da se zadeva uredi in popravi, ali oni, ki bi radi tekočih trgovskih poslov raje videl, da bi o-

stalo vse tiho in bi nihče ne opozarjal na nevarnost. — Tako se odigrajo včasih idealne proti materijelnim koristim — in rajni Ibsen bi imel nad vsem tem svoje veselje. Tudi on je v svojem sovražniku ljudstva nanizal isti problem, ko dr. Stokman razkriva škodljivost vode v kopališču, čigar kopališki zdravnik je sam in resnici in človekoljubju v čast zahteva, da se morajo vode razkužiti, čeprav so s tem zvezani velik stroški. — Niti delničarji kopališča niti ljudstvo nima za to smisla, razglasi zdravnik za sovražnike ljudstva in policije. V življenju je podlegel, a idejno je zmagal dr. Stokman,

Ibsenov lik. Življenje je pač enako pri nas kakor na norveški obali...

Ker pa sem že pri gledališču moram z žalostjo ugotoviti, da so za Celje splavale tudi mariborske predstave — recimo — po Savinji. Kar bodi ugotovljeno, da se ni za to niti Maribor potegoval, niti niso v Celju mariborskih gostovanj posebno želeli. Vse preveč je še v spominu ona sezona, ko so Mariborčani hodili v Celje kakor da gredo na deželo, lepo — po domače — gostovat. Čas bi bil, da se kaka posamezna nerednost ali celo nerodnost pozabi; vsaj pa bi ne smela biti v boljem in toplejšem spominu, kakor vse ono, kar so Mariborčani vstvarili lepega in umetniškega. Čas bi bil, da bi po preteku par sezon le prišli pokazati, da še vedno umetn. ustvarjajo, da pa so preko svoječasniha začetniških težav. To bi bilo tem potrebneje, ker je mariborsko gledališče namenjeno vsemu ozemlju nekdanje mariborske oblasti, poleg tega se mu pa nudi lepa subvencija v obliki gledališkega dinarja, ki bo v Celju znesel prav lepo vsoto. Celje, ki je navezано razven teh gostovanj le na kino predstave, jih relativno tudi pridno poseča. Letos pa se je otvoril poleg kina Uniona še kino Metropole, ki je skoraj vedno popolnoma zaseden, tako da bo tudi gledališki dinar prilično narasel. Od tega pa ne bo imelo mariborsko gledališče nobene koristi, kajti za sedaj so pogodbeno urejena le ljubljanska gostovanja. Tudi prav, saj Maribor si lahko v čast šteje, da je med dogovorjenih pogoj tudi točka, da v tej sezoni ne sme gostovati v celjskem gledališču poleg ljubljanskega nobeno drugo gledališče. In to neposredno po tem, ko je bilo mišljeno, da bi ljubljansko in mariborsko gledališče izmenoma gostovali. Maribor je s takimi pogoji tudi lahko zadovoljen, kajti izgubil je materijalno, a pridobil idealno, kakor dr. Stokman v Ibsenovem Sovražniku ljudstva.

Mariborske in okoliške novice

Carstanjenovo ljudsko štetje. Poleg službenih podatkov iz povojnih ljudskih štetij so Nemci izvedli leta 1927 privatno ljudsko štetje Nemcev na področju bivše Spodnje Štajerske. Rezultate je potem obdelal v zvezi z volilnimi glasovi iz l. 1928/29 H. Carstanjen. Po njegovi statistiki je v letu 1928/29 živel v Mariboru 10.098 Nemcev ali 33% prebivalstva. Nadaljnje sorazmerne številke, s katerimi računa nemška iredenta, so: Mariborska predmestja na desnem bregu Drave (Pobrežje, Radvanje in Studenci) 3563 ali 41% prebivalstva; mariborska predmestja na levem bregu Drave (Krčevina in Košaki) pa 1064 ali 28% prebivalstva; Sv. Lovrenc na Pohorju 200 in 20%; Slov. Bistrica 258 in 16%; Gornja in Spodnja Poljskava 190 in 10%; Poljčane-Pekel 156 in 12%; Gortina-Pernice 359 in 37%; Muta 516 in 53%; Marenberg 520 in 52%; Gornja Vižinga 170 in 17%; Vuzemica 170 in 20%; Slovenjgradec 220 in 20%; Šoštanj 243 in 18%; Konjice 430 in 32%; Vitanje 107 in 24%; Celje 1300 in 21%; Vojnik 130 in 16%; Laško 60 in 5%; Ljutomer 100 in 7%; Gornja Radgona 150 in 12%. V celoti navajajo Carstanjenovo ljudsko štetje in njegove cenitve 32.578 Nemcev, kar znaša 6% vsega prebivalstva, tako, da bi po nemških iredentističnih ugotovitvah slovenjoštajersko nemštvo v povojni dobi bilo za 41.000 manjše kakor v dobi pred l. 1914...

Smrtna kosa. Na Aleksandrovi 63 je preminil v starosti 62 let ravnatelj g. Erih Eisenmann. Žalujemo naše tople sočutje!

V Slovenskih goricah padajo mlada življenja. Pri posestniku Majerju v Voseku so imeli trgateg. Pri prešnanju pa je nastal med fanti pretep in je obležal z bodljam v trebuh in mlaki krvi 30letni domači sin Anton Majer. Mariborski reševalci so odrzeli v Slovenske gorice, da prepeljejo težko ranjenega v mariborsko splošno bolnišnico. Med potjo pa je Majer podlegel poškodbam in izdihnil. Pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah so ga oddali v tamkajšnje mrtvašnico. Zdravnik dr. Weigl je ugotovil smrt. Orožniki razčiščujejo zadevo in iščejo krivca.

Oddolžimo se Maistrovim junakom! V soboto 17. oktobra ob 20. uri priredijo Maistrovi borci družabni večer v veliki dvorani Narodnega doma. Ker je čisti dobček namenjen vdovam in sirotam padlih, se vabijo vsi, da se tega humanega večera polnoštevilno udeležijo. Dolžnost vsakogar je, da se ob tej priliki spomni na leto 1918., ko so borci izmučeni in utrjeni od štiriletnih vojnih strapacov, na poziv pokojnega generala Maistra prihiteli, da osvobodijo naš Maribor in našo severno mejo. Naša slovenska javnost naj se zaveda, kaj je dolžna borcem, ki so storili v usodnih letih 1918. in 1919., ko se je ustvarjala naša svobodna država, ki so stavili vse svoje imetje, svoje zdravje in svoje življenje na kocko. Zavedati se pa moramo tudi, kje bi potekle naše meje, ako bi teh borcev ne bilo, ki so v svojem idealizmu in ljubezni do slovenske zemlje sledili klicu svojega generala in s svojo hrabrostjo ter požrtvovalnostjo pripomogli, da so bili postavljeni državni mejniki vsaj tam, kjer stoje danes. Prepričani smo, da bo znala slovenska javnost ceniti zasluge Maistrovih borcev in da se v soboto 17. t. m. polnoštevilno udeleži te humane prireditve.

Vladimir Radlč skozi Maribor. Z večerajšnjim popoldanskim dunajskim brzovlakom, ki prispe v Maribor ob 13.40, je pripotoval iz Dunaja v Maribor Vladimir Radlč s svojo ženo. V njuni družbi je pripotovala tudi gospa Mila Košutičeva. Po kratkem postanku v Mariboru so vsi trije nadaljevali pot proti Zagrebu.

Ljudsko vremensko prerokovanje. Sveti Gal (16. oktober) suhoten oznanjuje, da ob letu suša pripotuje.

Kako je z vremenom. Dunajska vremenska napoved pravi za danes: Menjačje se oblačno, od časa do časa padavine, milo vreme. Vreme v bližnjem času bodo zopet določali zapadni vetrovi. Pri nestalnem vremenskem značaju pojde temperatura zlasti preko noči preko normale.

Kino

Kino Union. Do vključno petka radi montaže nove zvočne aparature Western Electric kino zaprt. V soboto »Pod srečno zvezdo«. Jan Kiepur!

Danes četrtek zadnji nastop gospoda Svengalija v Veliki kavarni.

O koroških Slovencih predava jutri v petek ob osmih zvečer v dvorani na Aleksandrovi 6 tajnik kluba koroških Slovencev iz Ljubljane g. France Uršič. Skioptične slike!

Novice z Ljudske univerze. Baron George Rosenberg-de la Marre iz New Yorka, lektor ameriške univerze, predava v petek 16. oktobra v Ljudski univerzi o temi: Novo lice Amerike in njeno stališče k srednjeevropskim vprašanjem. Govori v francoskem in nemškem jeziku.

Pevski odsek društva »Nanos« priredi družabni večer dne 18. t. m. ob 16. uri pri g. Grmeku v Studencih.

Mariborski železničarji odkrijejo pok. dr. Draschu Vincencu nagrobni spomenik na mestnem pokopališču v nedeljo dne 25. t. m. ob 15. uri in ne kakor je bilo prvotno objavljeno.

Pes vzrok prometne nesreče. Ko se je Adolf Samarin iz Maribora peljal s svojim motornim kolesom skozi trg Velenje, se je zaletaval vanj neki pes. Samarin je pri tem izgubil oblast nad vozilom ter padel. Pri padcu je zadobil manjše poškodbe na rokah in nogah, pač pa je njegovo motorno kolo precej poškodovano.

Drzni rokoma vli v usnjarno. V usnjarno mariborskega usnarja Franca Greifa v Zgornjem Dupleku št. 21 je bil izvršen drzen vlom in je padlo tatovom v roke za okoli 4000 dinarjev izgotovljenega usnja, s katerim so izginili brez sledu. Storiteli so prišli v usnjarno na ta način, da so s krampom ali cepinom s silo odtrgali na zunanjih vratih močno ključavnico, ki je vezala močan železni drog, nakar so še razbili vrata. Ker stoji usnjarna 10 m od glavne ceste, so lahko vlomilci nemoteno izvršili svoj posel. Domneva se, da gre za organizirano tolpo. Orožniki sedaj poizvedujejo za storilci.

Tajinstveni napad. Ko se je okoli polnoči vračal domov 24letni mizarski pomočnik Pavel Blagovič, stanujoč v Jan Kolarjevi ulici 4, so ga v Dajnkovi ulici napadli trije moški ter ga premikastili, tako da je zadobil precejšnje poškodbe na glavi. Imel je še toliko moči, da je sam odšel v bolnišnico, kjer so ga obvezali. Zadevo razčiščuje policija.

Tatinska dekla. K zasebnici E. Pagonovi v Tvorniški ulici 15 je prišla dopoldne neka 16letna dekla ter prosila za službo. Vsedla se je v kuhinjo in ko je odšla, je gospodinja opazila, da ji je zmanjkala iz kuhinjske omare demaripa z 80 Din. Za deklo sedaj poizveduje policija.

Tihotapčine... Graničarji v Mežiški dolini so prijeli dva tihotapca, ki sta nameravala vtihotapiti iz Avstrije večjo količino igralnih kart, vžigalnikov ter drugih monopolnih predmetov. Tihotapca, nekaj 28letni Ivan H. in 32letni Rudolf G. so izročili oblastem, vtihotapljene predmete pa zaplenili.

Narodno gledališče

Četrtek, 15. oktobra ob 20. uri: »Prva legija«. Red C.

Petek, 16. oktobra: Zaprt.

Sobota, 17. oktobra ob 20. uri: »Pohujšanje v dolini šentilorski.« Red A.

Nedelja, 18. oktobra ob 15. uri: »Zorka.«

— Ob 20. uri: »Prva legija«.

Prva popoldanska predstava bo to nedeljo. Ponove prav zabavno in pristrčno veseloigro češkega dramatika O. Mima-rika »Zorka«. Začetek ob 15. uri.

Dacujte za spomenik blagov. pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru. Pisarna: Mestno poglavarstvo, Rotovski trg 1, soba št. 6a

Zadnje telefonične vesti

Anglija mora biti danes močnejša nego kadarkoli preje

LONDON, 15. oktobra. V večerajšnji seji ministrskega sveta je poročal zunanji minister Eden o zunanjepolitičnem položaju. Eden je ob tej priliki izjavil, da ne sme oboroževanje služiti k temu, da bi podprlo grožnje diplomacije. Vojni minister Duffi-Cooper pa je izjavil, da se mora Anglija oborožiti tako, da bo močnejša nego kadarkoli preje. Anglija potrebuje v doglednem času 10.000 letalcev. Tudi se je izkazala nujna potreba spremembe vojaškega statuta.

Rusija zahteva blokado Portugalske

LONDON, 15. oktobra. V zvezi z nastopom sovjetskega zastopnika Kagan v londonski nevmeševalni komisiji, so se sedaj izvedle nekatere podrobnosti. Sovjetska diplomacija je med drugim zahtevala, da bi francosko in angleško brodogradnja takoj blokirala portugalsko obrežje, da prepreči vsako nadaljnje tihotapstvo orožja in municije v Španijo. Ta zahteva se z angleške strani ni mogla upoštevati, ker je laški delegat Grandi v londonski komisiji za nevmešavanje trdil, da oskrbuje sovjetska Rusija iz svojih črnomoških pristanišč katalonsko vlado z vojnim materialom. Tudi je Kagan zahteval takojšnje sklicanje nevmeševalne komisije, ki naj bi se bavila s sovjetskimi zahtevami. Angleški zastopnik je v imeu Anglije odklonil ruske zahteve in opozoril sovjetskega zastopnika Kagan, da naj se glede tega obrne občajnim diplomatskim potom na vladi v Londonu in Parizu. Glede vsega tega se ugovarja popolno soglasje Londona in Pariza.

Dežavna razredna loterija

Pri žrebanju dne 14. oktobra, I. razreda, 33. kola so bili izžrebani sledeči dobitki:

Din 200.000:	96100
Din 36.000:	67981
Din 30.000:	55588
Din 10.000:	7056 54921
Din 5.000:	22454 39978 50278 64592 73213
Din 3000:	6466 9585 17900 20036 28024 41167 42547 52281 59842 72696 94940
Din 1000:	5676 8361 9605 14224 31273 39774 41249 52160 55940 56057 58463 59369 69735 83709 87757 98932.

Bančna poslovainica BEZJAK, MARIBOR, Gosposka ulica 25.

Ljubljanske novice

Nesrečna gospa Marta. Tragična smrt mlade učiteljice gospe Marte Mrakove je globoko pretresla ne samo Ljubljano, ampak vso Slovenijo. Na njen pogreb, ki je bil večeraj v Ljubljani, je prišlo kakor poročila današnje »Jutro«, ogromno ljudstva ter učiteljev in učiteljic, njenih zvestih stanovskih tovarišev. Tudi Sokoli in Sokolice so prišli, da ji izkažejo poslednjo čast, v mrtvaškem sprevodu pa so korakali med drugim senator Pucelj, bivši ban dr. Puc, poslevodeči podpredsednik banovinske organizacije JNS dr. Pirkmajer ter več narodnih poslancev. V pretresljivih besedah so se poslovili od pokojnice zastopniki menškega Sokola, nadalje senator Pucelj in narodna poslanca Mravlje in Pleskovič. Pretresljiv je bil pogled na pokojničinega moža, ki je tesno objel z desetletnim sinkom korakal za ravnjo nesrečne gospe Marte, bridko preizkušen v težki tragediji.

Diplomiran je bil na pravni fakulteti zagrebške univerze abs. inž. g. Bojan Ribnikar. sin predsednika konzorcija »Jutra«. Čestitamo!

Iz življenja in sveta

Tekma najgrših žensk

V nekem kanadškem mestu je priredil podjetnik obrtnik pred nedavnim časom svojevrstno tekmo. V svoje izložbeno okno, ki ga je opremil nad vse razkošno, je postavil v sredino lepo okrašeno mizo in položil nanjo 1000 komadov srebrnih dolarskih kovancev. Na vidnem mestu obešeni razglas je razjasnjeval vsem ki so šli mimo izložbe, da je to nagrada najgrši ženski izpod 30 let, ki bo v toku osmih dni karkoli kupila v njegovi trgovini. Človek bi mislil, da bo po današnji ženski prevzetnosti sodeč ostal navedeni lokal neobiskan. Zgodilo se je pa ravno nasprotno. V roku teh osmih dni je kupilo v trgovini nič manj kakor 6000 »najgrših« žensk raznovrstnega blaga. V 5999 slučajih je bilo ugotovljeno, da so to še vedno dovolj lepe ženske in da jim radi tega nagrada ne pripada. Baš v trenutku, ko

se je ta edinstvena tekmovalna prirediteljevske grdote zaključevala, pa pride v trgovino še mlada, toda čudovito in neverjetno grda dama, ki se nima veliko zrcalo, ki so ga postavili pred njo, ni niti ozrla in s tem demonstrativno dokazala, kako malo važnosti polaga na zunanost. S posebnim udanostnim smehljajem ji je lastnik trgovskega lokala predal poleg nekega »priznalnega« pisma še vseh razstavljenih 1000 komadov dolarskih srebrnikov. Kako pa je bil prireditelj te tekme grdote razočaran, ko je izvedel, da je bila ta »grdota vseh grdot« v resnici neka mlada gledališka igralka, ki se je tako popolno maskirala, da je nihče ni spoznal. Tekma sama pa je pokazala, da svet nima nobenih prav grdih žensk in da je bilo treba za dosego tega »prvenstva« poslužiti se trika maske.

Serum proti lažnivosti

Po poročilih, ki prihajajo onstran Oceana, posnemamo, da razmišlja vlada Združenih ameriških držav o možnosti vsesplošne uvedbe takozvanega »seruma resnice«, ki se je vporabljal dosedaj v raznih državah Amerike. V tem slučaju gre za svojevrstno metodo, na katere osnovi naj bi odpornost posameznega človeka s posebnimi injekcijami v toliko ohromela, da bi človek ne bil več v stanju govoriti neresnice. Končna sodba pa dosedaj še ni jasna, ker so poskusi zadnjega časa pokazali, da je ves proces teh injekcij še zelo pomankljiv in kaže večkrat protislovja, s katerimi dosedaj niso računali.

Poskusi so se vršili na ta način, da so »poskusnemu kandidatu« naročili, da napiše nekaj intimnih zadevščin v poseben za to pripravljen in zaprt pisemski ovitek. Stavili so mu na to različna vprašanja k posameznim točkam, na katere je »medij« tudi odgovoril. Nato so mu vbrizgali posebno injekcijo, ki je imela po izjavi majorja Calvina Goddarda popoln in zaželjen uspeh. Goddard spada k znani »šestorici« polslužbene in tajne organizacije, ki je v glavnem zmanjšala in znatno onemogočila delovanje čikaških podzemnih razbojnikov. Njegovi poskusi so pokazali tedaj presenetljive uspehe. Medtem ko so nekateri »poskusni kandidati« izblebetali vse skrivnosti, kar so jih imeli na srcu in vse zaupne stvari iz prejšnjega življenja, so drugi kljub injekciji lagali kar na debelo. Serum resnice odpove namreč pri vseh posameznikih, ki imajo močno voljo. Takšen kandidat ali zaspil, če je prejel preveliko dozo, ali pa iznaša največje laži, če je bila injekcija prešibka. Goddard izjavlja, da so bili doseženi dosedaj največji uspehi pri ženskah. Žena nekega ameriškega zločinca je prejela, ne da bi vedela kedaj, takšno injekcijo in je nato izdala neverjetne stvari, ki jih sicer prav gotovo ni nikoli izustila. Kakor se zdi, delujejo te injekcije z izdatno močnejšim učinkom na ljudi slabotne telesne konstitucije.

Gospodarske beležke

DEVALVACIJSKI OBSEG.

Od 34 deviz, ki notirajo na berlinski borzi, je ostalo le še pet deviz, ki notirajo po stari pariteti. K temu pa je treba pripomniti, da je tudi pri teh petih devizah stabilnost le še na papirju. To zlasti velja za nemško marko, ki le še formalno drži pariteto, za bolgarski lev, za romunski lej in za madžarski pengő. Edino poljski zlot se več ali manj drži na pariteti. Na podlagi zadnjih deviznih tečajev je poučen naslednji vrstni red devalviranih valut (odstotek označuje obseg devalvacije nasproti prejšnji zlati pariteti): Turčija 89,2%, Brazilija 70,9%, Urugvaj 68,8%, Španija 66,7%, Japonska 65,9%, Argentina 61,0%, Grčija 56,7%, Danska 51,5%, Island 51,3%, Finska 49,1%, Norveška 45,5%, Švedska 44,1%, Gdansk 42,4%, Kanada 41,4%, Italija 40,7%, USA 40,7%, Egipt 40,4%, Anglija 40,3%, Portugalska 40,3%, Letonska 40,2%, Estonka 39,5%, Češkoslovaška 30,0%, Francija 29,2%, Švica 29,1%, Belgija 28,2%, Pruzija 25,7%, Jugoslavia 23,4%, Nizozemska 21,6%, Avstrija 17,0%. Gornji vrstni red nam kaže, da spada naša država med one, ki so valuto doslej še najmanj devalvirale, kajti razen Avstrije je devalvacija v vseh drugih državah dosegla večji obseg.

Vpliv devalvacije na cene. Ne more se računati, da se bo devalvacija v državah zlatega bloka v kratkem času odražala v povišanju cen. Ker ni Francija prilagodila delavskih mezd devalvaciji franka, bo večji vpliv na nivo cen nastopil šele tedaj, ko bodo stare zaloge potrošene in ko bo potrebno večje kupovanje sirovin in večji uvoz. To se lahko posebno dobro vidi v švicarskem primeru ter v vseh ostalih državah, ki so devalvirale svoje valute. V francoskih krogih računajo, da bodo cene v splošnem narasle za 10 do 15%, tako da bo 29% devalvacija v Franciji doprinesla znatno ojačenje konkurenčne sposobnosti. V Nizozemski računajo, da se bodo cene povišale za 8 do 10%.

Zakaj Madžarska ne devalvira. Uradni madžarski krogi izjavljajo, da Madžarska ne bo devalvirala, ker je dosegla z uvedbo sistema valutnih dodatkov isti učinek, ki ga bodo druge države dosegle z devalvacijo. Neupravičen je tudi strah, da bi mogel trpeti madžarski izvoz, če ostane madžarska valuta nedevalvirana. Kajti madžarski agrarni proizvodi imajo ceno, ki je v skladu s svetovno pariteto. Zato se bo moralo v devalvirani valuti plačati za to blago toliko več, za kolikor je bila dotična valuta razvrednotena. Nekaj spornih vprašanj je sicer, toda ta se bodo mogla rešiti s trgovinskimi pogajanjmi. Gibčnost valutnih dodatkov dovoljuje Madžarski, da ohrani valuto na sedanjih višini.

Macenberške novice

Volilna borba bo v naši občini razgibala vse naše stanove. Imamo dve listi, JRZ in Nemei na eni strani ter združena lista obrtnikov, kmetov in delavcev na drugi strani.

Sportna gibanja

Kaj bo s planiško skakalnico? Udrženje smučarjev Planica, ki je, kakor znano, lastnik smučarskih skakalnic v Planici, je pred dnevi poslalo JZSS-u dopis, v katerem ga prosi, naj pri FIS službeno odjavi veliko skakalnico s kritično točko 106 m, ker je ne namerava več uporabiti za smučarske skoke. Savez naj obenem zahteva pismeno potrdilo, da je odjavo vzel na znanje.

Demisionirajo ... V novi upravi JLAS, ki je bila po tolikem hrupu izvoljena preteklo nedeljo, se je že začelo podirati. V teku zadnjih dni so podali ostavko že 4 odborniki, med njimi tudi drugi podpredsednik dr. Manojlovič in Vi. Venuti, član SK Železničarja iz Maribora. Sledili bodo še drugi. Po vsem tem bo imela nova opozicija na ponovni izredni skupščini precej lahko delo.

I. kongres zimskosportnih delavcev kr. Jugoslavije bo dne 25. oktobra t. l. v Ljubljani. Namen kongresa je poiskati in določiti smernice, po katerih naj se spopolni delo za razvoj in povzdigo našega sporta, izboljša organizacija v našem sportu in prilagodi za nove naloge, spopolni tehnični ustroj, pritegne mladina v večji meri, kakor sedaj, zbudji za delo zanimanje širših mas v narodu, uredi sportno udejstvovanje, da bo v dobrobit in korist naroda ter da končno preustroji delo v naši vrhovni organizaciji JZSS.

Tekmovanje za državno nogometno prvenstvo se nadaljuje v nedeljo 18. t. m.,

in sicer igraja v Beogradu Jugoslavija: Hajduk, v Ljubljani BSK:SK Ljubljana, v Sarajevu Hašk:Slavija, v Zagrebu Gradjanski:Bank in v Osijeku Slavija: Concordia.

Službeno iz Okrožnega odbora LNP-a v Mariboru. Spored nedeljskih prvenstvenih tekem: v Mariboru ob 10. uri dopoldne juniorska tekma Maribor : Železničar. Službujoči odbornik g. Amon Avgust. Ob 13.30 rezervna tekma ISSK Maribor : SK Železničar, ob 15. uri pa tekma I. moštev ISSK Maribor : SK Železničar. Službujoči odbornik g. Frankl Ernest. Vsak klub ima postaviti po 5 ređiteljev, ki se morajo javiti pol ure pred pričetkom tekme službujočemu odborniku. Vse imenovane tekme se vrše na igrišču SK Rapida. V Čakovcu ob 10. uri dopoldne: Gradjanski : Lendava. Službujoči odbornik g. Reiching Milan. Rediteljstvo Gradjanski. Ob 15. uri ČSK : Atletiki iz Celja. Službujoči odbornik g. Jošt Evstahij. Rediteljstvo ČSK. V Celju ob 15. uri: SK Celje : SK Rapid. V Murški Soboti ob 15. uri: SK Mura : SK Drava. Službujoči odbornik g. Peterka Raoul. Rediteljstvo Mura. V Ptuj ob 15. uri: Ptuj : Slavija. Službujoči odbornik: g. Schneller Ante. Rediteljstvo Ptuj. Tajnik.

Ptujске novice

Avtomobilska nesreča v bližini Ptuj. V sredo 14. t. m. se je pripetila na državni cesti pri Hajdini avtomobilska nesreča, ki pa k sreči ni zahtevala človeških žrtev. Okrog 13. ure je vozil Franc

Stross, sin trgovca v Ptuj, z osebnim avtom proti Mariboru. V avtomobilu so bile še tri druge osebe. Pri Hajdini mu privozi naproti tovorni avto, last Fride Jereb iz Maribora. Oba avtomobila sta treščila skupaj s tako silo, da je osebni avto popolnoma razbit. Šoferju Francu Strossu kakor ostalim osebam se ni k sreči nič zgodilo in so odnesli le manjše praske. Tovorni avto je istotako precej poškodovan in je šofer odnesel zdravo kožo. Škoda je velika na obeh avtomobilih, ni še pa ugotovljena.

Krvava trgatav. Pri Sv. Barbari v Halozah je nastalo ob priliki vinske trgatve med nekaterimi fanti, ki so pomagali nositi grozdje v prešo, prerekanje in pretep. Pri tem pretepu je posredovala 21-letna Marija Šumberger, hči posestnika istotam, z namenom, da pretepačje fante pomiri. V splošnem metežu pa je dobila nevarne poškodbe po vsem telesu, ima pa tudi zlomljeno levo roko. Težko poškodovano dekle so morali spraviti v ptujsko bolnišnico.

Slavenjgoviške novice

Sv. Lenart v Slov. gor. Preteklo nedeljo zvečer so lenarški Sokoli po večmesečnem odmoru uprizorili kot otvortveno predstavo v novi sezoni Hunkelovo kmečko burko, trodejanško »Vaško Venero«. Igralci so rešili svoje vloge prav zadovoljivo. Izreden talent sta zopet pokazala br. Cjuha in Banič. K izbiri snovi bi bilo morda pripomniti, da bi kazalo uprizoriti na lenarških deskah kakšno večje, pomembnejše delo.

S Kozjaka

Divje svinje. Kakor nam poročajo so se pri Sv. Križu nad Mariborom v lovišču g. Šosterja in Gustinčiča ponovno pojavile divje svinje in sicer več repov, ki jih je očitno zgodnja zima prignala iz tujih krajev. Kozjaškimi lovci čestitamo že vnaprej, ker se jim bo sigurno posrečilo dobiti to nevarno divjačino pred puškino cev. Po izjavi lovcev, ki so imeli s tem že posla, je strel s šibrami popolnoma brezuspešen. Ako ravno ni za to potrebna granata ali bomba, gotovo pa krogla večjega kalibra.

Iz življenja in sveta

HUPANJE V MONTREALU ZELO DRAGA STVAR.

Policijske oblasti v Montrealu, glavnem mestu Kanade, so izdale uredbo, v smislu katere mora vsak šofer, ki »brez potrebe« hupa med polnočjo in 4. uro zjutraj, plačati 40 dolarjev kazni. Slavni Voltaire je nekoč pripovedoval o nekem nemuzikalnem posestniku, ki je imel o glasbi zelo slabo mišljenje, in ki se je izrazil, da je glasba najdražja »zabava«. Zdi se pa, da je sedaj najdražja »zabava« hupanje po nočnih ulicah Montreala.

Čuvajte Jugoslavijo!

S cesarskega prestola v blaznica

32

Končno prispe kočija. V svoji razburjenosti pa misli Šarlota samo na svojega moža, ki je ostal tam daleč v Mehiki sam, samo radi tega, ker mu je v trenutku spora očitala, da je strahopetnež in ga pri tem živo zadela v njegovo slavo-llepje in častiljublje.

Bleda, utrujena se je sklonila v kočijo. Le s težko muko je Šarlota na tej vožnji od St. Clouda do pariškega Grand Hotela zadrževala solze. Prenaglo je prišel ta siloviti padec z vrhunca vseh upov in nad.

»Požvižgam se na vašo dvorsko etiketo!»

Naslednjega dne ima Šarlota zopet dolg razgovor z Napoleonom in Evgenijo.

Šarlota veruje, da je še majhna iskrica nade. Najpreje si prizadeva, da bi uve ljavila svojo zahtevo, da se vsaj še za mesec dni pošljejo v Mehiko denarna sredstva za francosko vojsko. Dne 16. avgusta odlija poslednji parobrod. Tedaj se posluži Šarlota najostrejšega sredstva:

»Evo, sedaj vidite, Veličanstvo. Tu je vaše lastno pismo iz marca leta 1864. Prečitajte še enkrat svoj lastni rokopis in prepričevanja obljub, ki ste jih dali, ko ste se še bali, da bo moj mož odbil mehško krono. Mi smo vaše besede vedno jemali in tehtali kakor čisto zlato: »Prosim vas, da vedno računate na moje prijateljstvo... Moja podpora ne bo nikdar zmanjkala... Kaj bi stvarno mislili o meni, če bi se vaše cesarsko veličan-

stvo že nahajalo v Mehiki in bi jaz nenedoma dejal, da ne morem izpolnjevati pogojev, ki sem jih podpisal!« Tako ste pisali, Veličanstvo!

Napoleon je ves iz sebe. Nima nobenih besed. Zelo mu je neprijetno, ker mu je Šarlota predložila njegovo lastno pismo. Nato pa se zopet izgovarja:

»Prosim, vaše Veličanstvo, da še malce potrpite. Moram počakati na odločitev ministrskega sveta, ki se sestane jutri pod predsedstvom cesarice Evgenije.»

Napoleon pa v tem trenutku že dobro ve, da je že padla odločitev, neugodna in neprijetna za Maksimilijana in Šarloto. In zopet mora cesarica Evgenija intervenirati, da osvobodi svojega moža od Šarlote.

Evgenija opaža, da je nesrečna Šarlota že vsa iz sebe. Boji se kakšne nove razburiljive in neprijetne scene. S težkim naporom in prigovarjanjem se Evgeniji posreči, da odpremi Šarloto v privatne sobane, kjer čakata na cesarico Evgenijo minister vojne in minister financ.

V tem trenutku se Šarlota ne more več obvladati. Iz nje bruhne silovito na dan vse ono, kar je ležalo na dnu njene užaljene duše:

»Kaj je z razliko med mehškim posojilom in neznatnimi vsotami, ki so se izplačevale mesečno? Vaši bankirji in denarniki so varali in kradli. Hočem vedeti, čigavi so žepi, ki so se napolnjevali z zlatom na račun Mehike! Maršal Bazaine je nalagal vas in nas ter nas prevaril. Njegove odredbe so povzročile sedanje katastrofalno stanje. In to naj bi bil vaš najboljši general? Kje so goljufi, tatovi in lopovi, ki so obogateli na naš račun? Sedaj, ko ste nas pahnili v propast, pa nimate za nas niti vinarja in niti vojaka.«

(Dalje sledi.)

V vsako slovensko hišo „Večernik“!